

ZAŠТИТНИ ВОДНИ ОБЈЕКТИ У ПОПЛАВНОМ ПОДРУЧЈУ СРЕДЊЕ ПОСАВИНЕ

Tehnički podaci o poplavnom području Srednja Posavina

Ovo poplavno područje obuhvata savski nasip od Bosanskog Šamca, pa nizvodno do Krepšića. Stepen izgrađenosti nasipa prve obrambene linije duž r. Save je različit tako da na ovom poplavnom području imamo 4 sektora. Centar odbrane od poplava za ovo poplavno područje je smješten u Orašju u sklopu CS Tolisa.

SEKTOR I

Obuhvata Savski nasip od km 9+650 - km 18+520. Sektor je podijeljen na poteze, a određeni su sektorski i potezni rukovodioци u skladu sa FOP-om. Sektor I obuhvata:

- Nasip uz rijeku Savu km 9+650 - 13+478 (Potez 1)
- savski nasip km 13+478 - 18+520 (Potez 2)

SEKTOR II

Ovaj sektor obuhvata Savski nasip od km 18+520 do 26+856. Sektor je podijeljen na poteze, a određeni su sektorski i potezni rukovodioци u skladu sa FOP-om. Sektor II obuhvata:

- savski nasip km 18+520 – 21+710 (Potez 1)
- savski nasip km 21+710 - 26+856 (Potez 2)

SEKTOR III

Obuhvata Savski nasip od km 26+856 - km 34+736. Sektor je podijeljen na poteze, a određeni su sektorski i potezni rukovodioци u skladu sa FOP-om. Sektor III obuhvata:

- Savski nasip 26+856 - 30+800 (potez 1)
- Savski nasip km 30+800 - 34+736 (potez 2)

SEKTOR IV

Sektor obuhvata Savski nasip km 34+736 - 43+150. Sektor je podijeljen na 2 poteza, a određeni su sektorski i potezni rukovodioци u skladu sa FOP-om.

- savski nasip km 34+736 - 38+820 (Potez 1)
- savski nasip km 38+820 - 43+150 (Potez 2)

Sektor V

Obuhvata Nasute brane Hazna i Vidara u Gradačcu.

Za pretpostavku da ne postoje nasipi, ili pak da dođe do pucanja nasipa, površine plavljenja, velikim vodama rijeke Save za različite maksimalne vodostaje iznose:

Tabela: Plavljene površine (preuzeto iz Nacrta Glavnog preventivnog plana odbrane od poplava

Poplavno područje SREDNJE POSAVINE (u granicama FBiH)	PLAVLJENA POVRŠINA (ha)		
	Vjerovatnoća pojave		
	0,005	0,01	0,002
Kaseta Tišina	304,00	6270,00	5244,00
Kaseta Sjever	304,00	6358,00	5446,00
Kaseta Objeda	304,00	6501,00	6247,00
UKUPNO :	11818,00	12108,00	13052,00

Poplavno područje Srednje Posavine ukupne površine 48400 ha prema konfiguraciji terena podijeljeno je u četiri zasebna područja i to :

- a) Područja na kojima se odvodnja poplavnih voda vrši gravitaciono :
  - kaseta "Zapad", površine 10244 ha,
  - kaseta "Istok", površine 15546 ha.
- b) Područja polderi – kazete iz kojih se vode ispumpavaju za vrijeme velikih voda Save :
  - kaseta "Sjever", površine 12300 ha,
  - kaseta "Objeda", površine 10333 ha.

Unutarnja odvodnja Srednje Posavine vrši se mrežom kanala gravitacionim putem kada su u r. Savi vodostaji niski. Kod pojave velikih voda r. Save vrši se prepumpavanje voda u r. Savu iz kasete Sjever (11500 ha) i kasete Tišina (8900 ha) putem CS Tolisa iz kasete objeda (10333 ha) putem PS „Đurići“ - km 2+750, koja je u funkciji i u nadležnosti je Distrikta Brčko, a AVP Sava sufinansira njeno održavanje u iznosu od 67 % što odgovara površini sliva koji je u nadležnosti Federacije BiH.

2.2.2. Zaštitni vodni objekti na poplavnom području Srednja Posavina

Objekti za zaštitu od poplava u vlasništvu Federacije BiH na području Srednje Posavine su:

- Odbrambeni nasip uz rijeku Savu na potezu od naselja Vučilovac do Bosanskog Šamca,
- Pumpna stanica «Tolisa»,
- Obaloutvrde na rijeci Savi «Vučilovac», «Vidovice», «Orašje-grad», «Domaljevac» i «Grebnice»,
- Centar odbrane od poplava «Orašje»
- Čuvarske kuće «Vidovice», «Grebnice», «Kopanice» i «Tolisa (COP)» i
- Nasute brane Hazna i Vidara u Gradačcu

2.2.2.1. Odbrambeni nasip uz rijeku Savu (Vučilovac – Šamac)

- Odbrambeni nasip uz rijeku Savu na području Srednje Posavine ima ukupnu dužinu od 43.150 m od čega području Federacije BiH pripada 33.520 m.
- Nasip na dionicama stacionaže: km 2+600 do km 9+630 (područje Distrikta Brčko), km 9+630 do km 15+196 i km 26+856 do km 29+370, nema potrebno nadvišenje iznad velikih voda rijeke Save ranga pojave 1/100 godina.
- Za obje dionice nasipa u području Federacije BiH i koje nemaju potrebno nadvišenje od 1,20 m iznad velikih voda rijeke Save ranga pojave 1/100 godina pripremljena je projektna dokumentacija za vršenje radova rekonstrukcije, nivoa Glavnog projekta. Potrebno je nadvišenje 8,1 km savskog odbrambenog nasipa.
- Cjelokupna dužina nasipa od 33.520 m sa zemljivođnim pojasom uz nasip redovno se održava (tekuće i manji obim investicionog) u skladu sa zahtjevima iz FOP-a i Zakona o vodama.

2.2.2.2. Pumpne stanice Tolisa i Vidovice

- Pumpna stanica Tolisa nakon građevinskih sanacionih radova, reparacije (3) i nabavke sa ugradnjom novih elektro motora (4) tokom 2013. godine ima pogonsku spremnost za rad.
- Na objektu pumpne stanice Tolisa vrši se redovno godišnje tekuće održavanje i upravljanje, a na pumpnim agregatima i elektro motorima nakon propisanog broja sati rada vršiti će se redovan remont.

- Pumpna stanica Vidovice je u stanju započete i prekinute gradnje 1992. godine. U proteklom periodu nisu vršeni nikakvi radovi na objektu.

2.2.2.3. Čuvarske kuće Vidovice, Grebnice, Kopanice i Tolisa

- Čuvarska kuća Vidovice zbog devastiranosti od 95%, tokom 2013. godine je porušena do nivoa tla iz razloga sprečavanja povređivanja i nelegalnog korištenja,
- Čuvarske kuće Grebnice, Kopanice i Tolisa kao objekti posebne namjene za odbranu od poplava su u upotrebnom gradevinskom i korisničkom stanju i koriste se za smještaj opreme za odbranu od poplava i ljudstva angažovanog na radovima odbrane od poplava.

Čuvarska kuća Tolisa (COP), u sadašnjem periodu do obezbjeđenja centra odbrane od poplava za područje Srednje Posavine, koristiti se i kao centar odbrane od poplava i za arhiviranje projektne i druge dokumentacije koja se odnosi za predmetno poplavno područje.

2.2.2.4. Nasute brane Hazna i Vidara u Gradačcu

- Brane i akumulacije Hazna i Vidara se nalaze na rječicama Hazni odnosno Vidari, pritokama Gradašnice, neposredno uzvodno od Gradačca. Primarni zadatak ovih brana je prihvatanje velikih voda, njihova transformacija, odnosno smanjenje, čime je saniran problem plavljenja grada Gradačca i njegove industrijske zone. Osim osnovne uloge (odbrana od poplava), akumulacija Hazna i Vidara se koriste i za turističko-rekreacione svrhe i sportski ribolov.
- Na nasutoj brani Vidara u proteklom periodu su izvršeni značajni radovi sanacije i rekonstrukcije nizvodne i uzvodne kosine brane i vodotornja.
- Na nasutoj brani Hazna neophodno je izvršiti sanacione radive na objektu temeljnog ispusta i u objektu vodotornja.
- Na objektima brana vrši se redovno godišnje tekuće održavanje, upravljanje i tehničko osmatranje (oskultacija).